A°. 1829. N°. 17.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag. den 25 April.

NEDERLANDEN.

Rome den 24 April.

In de *Diario Romano*, leest men wegens den tegenwoordigen Paus, het navolgende:

» *Pius VIII* is den 20 november 1761 te Cingoli geboren; hij werd in 1800 door *Pius den VII*, tot Bisschop van Montalte benoemd, doch bij de gebeurtenissen van 1808, naar het zuiden van Frankrijk verbannen, alwaar hij tot 1814 zich ophield. In 1816 werd hij tot Bisschop van Cesena, en Kardinaal met den titel van *St. Maria van Transtevere* benoemd. Slechts kort daarna zag hij zich met den post van Groot Boetregter vereerd, en in 1821 als Bisschop van Trasoati aangesteld.

Zijne Heiligheid heeft den Kardinaal *Pacca*, in hoedanigheid van Prodataris bevestigd, de Kardinaal *Gregorio* tot Groot Boetregter benoemd, en den Kardinaal *Albani* tot Secretaris van Staat aangesteld. Deze laatste Prins, opperhoofd van zijn doorluchtig huis, en bloedverwant van het huis *d'Este*, was Legaat van Bologne, en moet in deze hoedanigheid door den Kardinaal *Bernetti* worden vervangen. De Kardinaal *Albani* is even benoemd door zijne persoonlijke hoedanigheden, als door zijne [illegible]. Voorts zegt men, dat [illegible], zoo als het heet, [illegible]. Deze verhooging onder de dienstboden heeft volgens oud gebruik, plaats gehad, zijnde de eerste dienaar van den tegenwoordigen Paus, tot Groot-stalmeester, en die van den overledenen, tot Onder-stalmeester benoemd geworden.«

Haren: Barro, (*provincie Groningen*,) den 17 April.

Heden morgen ongeveer 5 uur kondigde de brandklok alhier eenen naburigen brand aan, welke men spoedig hoorde; dat de brand in het naburig gehucht Ruikwerd, en wel speciaal in de door *Sijmon Reintjes Nienoord* bewoond wordende groote en schoone, in 1817 nieuw gebouwde boerenwoning had plaats gegrepen. Uliings [illegible] zich derwaarts, doch de brand was reeds zoo aanmerkelijk, dat aan het redden van vee uit den brandenden stal naauwelijks meer te denken was. Het getal van het bij dezen brand omgekomen vee is 77 stuks, als: 42 runderen, 21 schapen, 9 paarden en 15 varkens, benevens ongeveer 200 schudden graan, 30 voeders hooi, het aanwezige stroo, een gedeelte der boerengereedschappen, kleeden, enz. Men rekent de schade op meer dan 13,000 guldens. De brand is in den beestenstal ontstaan en door het lamplicht veroorzaakt.

's Hertogenbosch den 21 April.

Op den 3 dezer is, in de gemeente Zon en Breugel, distrikt Oirschot, provincie Noord-Braband, in den hoogen ouderdom van honderd jaren, acht maanden en veertien dagen overleden, *Francis van Nieuwen*, weduwenaar, geboren in de gemeente Zon voornoemd, den 20 Julij 1728. De genoemde overledene heeft, tot het uiteinde zijns levens, alle zijne geestvermogens behouden, zelfs twee dagen voor zijn overlijden, heeft hij bij zijne naaste buren nog een bezoek afgelegd.

Utrecht den 23 April.

Gisteren overleed binnen deze stad, in den ouderdom van 54 jaren, de Wel Edel Geboren Heer en Mr. *Willem Hendrik de Beaufort*, Lid der Provinciale Staten en Curator van 's Rijks Hooge School alhier. Zijn onkreukbaar braaf karakter, ongeveinsde godsvrucht, verlichte en werkzame geest, welke in verleden betrekkingen, waarin hij tot deze stad en provincie stond, zich zoo bijzonder kenmerkten, en zijne onvermoeide zorgen voor den bloei dezer Hooge School en de Wetenschappen in het algemeen, doen zijn verlies niet alleen door de zijnen, maar ook door zijne stad- en landgenooten betreuren, bij wie zijne nagedachtenis lang in zegening zal blijven.

GRIEKENLAND.

Syra den 23 Maart.

Schipper *Jorias Syra*, werd door onstuimig weder genoodzaakt met zijne Toskaansche brik *Mercurius*, waarop zich 170 Moorsche Pelgrimmen en Perzen bevonden, die hij van Tunis naar Alexandria zoude overbrengen, het eiland Serpho aan te doen, alwaar hij zich eenige dagen ophield, om goederen in te koopen. Bij zijn vertrek kwam de haven-kapitein aan boord en eischte 4 Spaansche daalders aan regten, behalve het anker-geld, hetwelk de schipper weigerde te betalen. Hierover [illegible] begonnen de Turken te murmureren en namen eene dreigende houding aan. De matrozen van den haven-kapitein in de meening dat de Turken hen wilden vermoorden, vlugtten met hunne boot en lieten hun kapitein aan boord terug. Deze sprong in zee en zwom aan land, alwaar alles in alarm geraakte dewijl men geloofde dat de Turken aan land zouden komen en alles vermoorden. De inwoners vatteden de wapenen op, en zonden een regen kogels naar het vaartuig, waardoor 5 Turken gedood en verscheidene andere gewond werden, [illegible]. Stoja [illegible] zoude ook voor gaan, en verscheidene Serphioten waren [illegible] gewapend. Nadat dit gevecht geëindigd was, en de Serphioten het vaartuig bemagtigd hadden, zond *Stoja* eene boot naar Sijra, om klagten tegen den haven-kapitein, als bewerker van dit gevecht, in te brengen. De regering zond hierop eene Grieksche brik naar Serpho en deed het Turksche vaartuig, benevens den haven-kapitein herwaarts voeren. Men is nieuwsgierig naar den afloop van dit treurig voorval.

WALACHIJE.

Bucharest den 27 Maart.

Er heerst veel duisterheid nopens de maatregelen, welke bij het Russische leger genomen worden, en het schijnt dat de veldtogt met veel omzigtigheid zal worden gevoerd. De generaal *Diebitsch* heeft eene dagorde doen uitvaardigen, waarbij vooral de militaire bevelhebbers bevolen worden waakzaamheid aan den dag te leggen, en zich voor nalatigheden in den dienst te wachten.

De nieuwe generaal gouverneur, graaf *Zoltuschin*, heeft zich bij eene circulaire aan de gemeente-besturen in de prinsdommen gewend, en hunnen bijstand in de verzorging der armee met veel nadruk verzocht; hij belooft hen van zijn kant alle mogelijke hulp, doch eischt bereidwilligheid, ten einde hij aan het vervullen van zijnen ambtspligt, gedwongen worde [illegible] maatregelen te nemen.

Graaf *Zoltuchin* is een zeer kundig man die in de administratie bedreven is, en die vriendelijkheid, bedaardheid en sterkte van karakter in zich vereenigt, slechts degenen die hun pligt vergeten, hebben hem te duchten, en deze vreezen hem ook in den hoogsten graad.

De Russische armee is met den besten geest bezield; en zingende ziet men de regementen door de stad naar den Donau marcheren. Vele troepen komen hier niet door, alzoo de wegen naar Kalefat en Silistria de eigenlijke marschroet zijn.

PORTUGAL.

Lissabon den 5 April.

Dona *Isabella Maria*, die Portugal als regentes bestuurd heeft, wordt als nog door haren broeder don *Miguel* gevangen gehouden. De Miguelisten pogen den moorddadigen aanslag op het leven van die prinses te weerspreken, en verontschuldigen den Dwingeland ten opzigte de gevangenhouding zijner zuster, met te zeggen dat haar onzedig gedrag dezen maatregel noodzakelijk had gemaakt. Zulks is echter eene verregaande lasterzucht.

Om echter eenigen schijn aan dien laster te geven, brengt men daarmede in verband het lijk van den prins, die door den Dwingeland in het paleis vermoord is op den dag dat hij ook zijn pistool op zijne eigene [illegible] gelost. Don *Miguel* heeft den 28 Maart eene geheime conferentie met de leden van het Opperhof van Justitie gehad, en de magistraten hebben zich naar het paleis begeven, om den schijn te geven als of zij eene geregtelijke onderzoeking deden.

Het Portugesche vaartuig *le Camoens*, komende van Rio Janeiro, is met het geschut van voor deze hoofdstad verdreven en gedwongen geworden naar de baai van Cascaes de wijk te nemen, alleen uit vrees dat er berigten uit Brazilie zouden bekend worden. Bij Cascaes is de politie dadelijk aan boord gekomen en heeft er 36 uren doorgebragt om alle brieven en papieren in beslag te nemen, waarna zij de equipage en de passagiers een eed hebben afgenomen om geene berigten te verhalen of tijdingen te verspreiden.

Intusschen verspreidt zich het gerucht dat don *Pedro* de hoven van Engeland, Oostenrijk en Frankrijk heeft uitgenoodigd de regten van zijne dochter dona *Maria* te handhaven, en dat, daar die hoven zich hiervan niet wel kunnen ontslaan, er geen geweld tegen den *Miguel* zal gebruikt worden. (Volgens het Engelsche dagblad *the Sun*, zoude er werkelijk in Engeland [illegible] expeditie tegen den overweldiger worden gereed gemaakt, men met het staatkundig gedrag van Engeland jegens Portugal [illegible], zoude men aan de waarheid van dit berigt [illegible].

Rome den 7 April.

Den 5 dezer heeft de kroning van den Paus met alle plegtigheid plaats gehad. Des morgens vroeg werd zulks door het geschut van het kasteel bekend gemaakt. De Koning van Bijgen en de grootvorstin *Helena* van Rusland, hebben deze plegtigheid bijgewoond. Z. H. heeft bij deze gelegenheid veel goeds aan den armen gedaan en den zege over de verzamelde menigte uitge-

sproken. Des avonds was de geheele stad verlicht en de vreugde was algemeen.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 8 April.

Z. M. heeft het Militair-Weeshuis den naam van *Pauls-Kadetten-Huis* gegeven, ter eere van wijlen zijnen vader Keizer *Paul* stichter van dat Weeshuis.

Z. M. heeft den schout-bij-nacht *Kumani* voor de verovering van de vesting Safopolis, de St Anna-orde, 1ste klasse, geschonken.

In het voorgaande jaar heeft men uit het Uralgebergte 11644 ponden goud en 3754 ponden platina (wit goud) gemaakt. Sedert 1825 heeft het Uralgebergte opgeleverd 41,686 ponden goud en 5746 ponden platina.

Men heeft in het Uralgebergte, in de nabijheid van Ekatherinenberg, een berilsteen (een edelgesteente) gevonden, als 5½ werschock (een werschock is omtrent 1⅔ duim) lang, 6 werschock dik, en 6 pond 11 solotnik zwaar is, hebbende een groene kleur en is zeer zuiver.

In Azie hebben onze troepen gedurende den winter kantonnementen betrokken en slechts in de veroverde steden zoo veel garnizoen gelaten als ter verdediging noodig was. Hiervan hebben de Turken voordeel willen trekken door de vesting Achalzik aantetasten en te belegeren, gelijk blijkt uit het volgende:

Legerberigt, geschreven uit Tiflis den 19 Maart.

Op het oogenblik ontvangen wij de tijding van eene groote nederlaag der Turken bij Achalzik. Een Turksch leger van 20,000 man, belegerde die vesting. De moedige verdediging van het garnizoen en het aanmerkelijk verlies, dat de Turken ondergingen, verminderde hunne vertwijfelde vermetelheid niet. Eenige malen liepen zij storm en lagen eindelijk twee mijnen aan, om de vestingmuren te doen springen en eenen beslissenden aanval te ondernemen. Door het contact, hetwelk de opperbevelhebber bijtijds vond, werd de vijand gedwongen den 16 Maart, bij het aanbreken van den dag, alles het beleg optebreken en in wanorde te retireren. De generaal, prins *Bebutow*, maakte van deze gelegenheid gebruik om een uitval te doen, ofschoon het garnizoen slechts uit 8 kompagnien van het regement *Paskewitsch*, en 1 kompagnie van het Chersonsche reg. bestond, en zich sedert den 4 Maart onafgebroken op de wallen bevonden had. Bij vervolgde den vijand eenige wersten ver, bragt hem een belangrijk verlies toe, en benevens 4 kanonnen, 1 mortier, 2 vaandels, eene menigte krijgstuigen en vele gevangenen, welke als nog van onderscheidene kanten worden aangebragt. De overste *Bursow*, welks detachement de voorhoede der hulptroepen uitmaakte, rukte den 16 Maart in Achalzik binnen. Een uitvoerig verslag van deze wapendaad en van de verdere gebeurtenissen zien wij te gemoet.

F R A N K R I J K.

PARIJS den 18 April.

Men verzekert heden, dat de graaf *Guilleminot* last heeft ontvangen om als Fransche gezant naar Konstantinopel terug te keeren.

Uit opgave der staats-inkomsten blijkt, dat dezelve over de 1e drie maanden dezes jaars 7,663,000 franken minder bedragen, dan over de 1e drie maanden van 1828. Sommige dagbladen schrijven uit dezen duren tijd, dat het algemeen geen vertrouwen in het tegenwoordige ministerie stelt, waarvan eene zekere lusteloosheid het gevolg is; terwijl zij de overdrijving van het verbodsteleel als eene tweede oorzaak van het afnemen des vertiers beschouwen.

Een brief uit Guadeloupe meldt, dat de slavenhandel weder toeneemt. Onlangs was een schip met slaven door de Engelschen aangehouden, doch door Franschen van Guadeloupe aangevallen, moesten zij hunnen prijs moeten loslaten. De slaven waren daarop naar Guadeloupe gezeild en aldaar in het openbaar verkocht. De briefschrijver vreest, dat dit ongeval ongetwijfeld aanleiding zal geven tot verwikkelingen tusschen de Engelsche en Fransche kabinetten.

DUITSCHLAND en aangrenzende landen.

BERLIJN den 16 April.

Gisteren middag omstreeks 5 ure hadden wij een geweldigen onweder, waarbij de bliksem op twee plaatsen insloeg, zonder echter brand te veroorzaken.

De ijsgang heeft dezer dagen bij Thorn groote onheilen aangerigt. De verbazende schollen ijs die den Weichsel af kwamen en 2 à 3 voeten dik waren, zetten zich den 5 April tusschen Gemmelsdorf en Gniewau vast, en vormden een dam, waardoor het water de dijken overstroomde, dezelve op verscheidene plaatsen doorbrak en deze schoone landstreken onder water zette. Honderden van 400 huisgezinnen op de daken moesten vlugten, alwaar zij in groot levensgevaar verkeerd hebben. Van Thorn zijn vele vaartuigen derwaarts vertrokken, en hebben gedurende den avond de huisgezinnen gered. Er is veel vee omgekomen en vele huizen zijn door den stroom omvergeworpen en geheel verwoest. De paalwerken van de 2200 voeten lange brug te Thorn zijn geheel vernield. De balken en het ander houtwerk heeft men gered, en de passage wordt met schuiten onderhouden. Sedert 1776 heeft zoodanige overstroomming in die streken geen plaats gehad.

Uit Dantzig vernemen wij, dat de overstroomingen ook in die streken onberekenbare schade hebben aangerigt. De Nógath was ook buiten hare oevers getreden, en in Marienburg staan de straten vol water. Te Memel was men ook bezorgd, en men wilde de dammen op eenige plaatsen doorsteken, om gevaarlijke dijkbreuken te voorkomen. Van Tapiau en Wehlau zijn berigten ontvangen dat de bruggen aldaar door den stroom zijn voortgerukt en de dijken aldaar doorgebroken. De wateren lagen zoo hoog dat op den straatweg naar Wilna de boomen er grootendeels door bedekt waren.

Uit Dirschau, bij Dantzig, schrijft men dat alles aldaar onder water staat. Men berekent dat het water ten minste 14 dagen in die overstroomde streken zal blijven staan alvorens te kunnen wegloopen, en in dien tijd zal al het te veld staande graan verrotten zijn. De schade zal dus zeer groot wezen.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,

van den 24 April 1829.

	Gl.	Ct.
Het Mudde Tarwe.	f 11	,59
„ „ Rogge.	- 5	,67
„ „ Boekweit.	- 4	,30
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	- 0	,40
Grof „ „ idem.	- 0	,20
Boter idem.	- 0	,70
't 5 Ned. pond Fijn Tarwe Brood.	- 0	,80
De 1 „ „ Grof. idem.	- 0	,20
De 1 „ „ Boekweit.	- 0	,16
De 5 „ „ Roggen Brood.	- 0	,30
Zand Aardappelen (Vat of Mudde).	- 2	,00
Het 1000 Eiken Tellhout.	- 3	,00
„ „ Dane Hout.	- 1	,90
De Lar Spanders.	- 3	,30
„ „ Struiken.	- 3	,30
De 100 Mutsaard.	- 5	,20

Advertentien.

EXTRA ORDINAIRE VERKOOPING VAN MEUBILAIRE GOEDEREN.

Op Dingsdag den 5 Mei 1829 en volgenden dag, 's voormiddags ten tien ure aanvangende, in het Locaal der Verkoopingen, op de Havermarkt te BREDA, door het Ministerie van de Heeren JACOB VAN NAERSSEN, Notaris, of GIJSBERT VANDEN ENDEN, Griffier bij het Vredegeregt, beide residerende te BREDA, ten verzoeke van den heer FRANCISCUS ANTONIUS DE HAAN, Ondernemer van Publieke Verkoopingen aldaar:

Bestaande in:

Veel uitmuntende Mahonieehouten Meubelen, Stoelen met waarte Zittingen, Bedden, Pehrwen, Kussens, Matrassen, Ledikanten met Behangsels, een zeer schoone Modepe Mahonieehouten Canapé, Secretaires en Commodes, brillante Spiegels, Platen en Schilderijen, heerlijk naar de natuur, door eene kundige hand vervaardigde Bloemen in potten, als: Rozen-boomen, Lelien, Hiacinten, Kruisnagelen, Jasmins, enz.; Tapijten en Vloerkleeden; Stoelen; Tafels, Haar- en Kenkengerif, Mans- en Vrouwen-Kleedéren, en een aantal andere voorwerpen.

welke den dag voor de Verkooping, op de gewone uren, kunnen worden gezien.

*** Men verlangt tegen 1 Mei aanstaande in een fatsoenlijk burger huishouden op twee Gemeubileerde Kamers: EEN of TWEE *HEEREN* voor volle kost en inwoning, iemand hierop reflecteerende, adresseere zich met gefrankeerde brieven bij de drukkers dezes.

J. PROVELY te Moerdijk,

heeft de eer bekend te maken, dat hij door den aankoop en de doelmatige inrigting van het Logement DE RUIN, in de gelegenheid is, om nu de vacante plaats, tot dusverre nog eenige LEERLINGEN op zijne KOSTSCHOOL te hebben, hoofdelijk te plaatsen. Het Prospectus is te bekomen bij de Uitgevers dezes. *Brieven franco.*

KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

Bij de Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Kollektrice, zijn voor de Eerste Klasse der 145e Kon. Ned. Loterij, waarvan de trekking op Maandag den 27 April aanstaande, zal beginnen te trekken, Heele en gedeeltens van Loten, prijscourant te bekomen.

*** Bij BROESE & COMP., Boekhandelaars te *Breda*, zijn de volgende Inteekeningen open, en de Prospectussen *gratis* verkrijgbaar.

I. ENCYCLOPEDIE POPULAIRE, ou les sciences, les arts et les métiers mis à la portée de toutes les classes. En langue Italienne.

II. OEUVRES COMPLÈTES DE BOSSUET, évêque de meaux. 63 vol. in-12, y compris les œuvres inédites, *et la vie de Bossuet par le cardinal de Bausset*, publiés en 21 livraisons. à 7 Franc la livraison.

III. DICTIONNAIRE DES PENSÉES DIVERSES, extraites des moralistes, législateurs, hommes d'état, magistrats, écrivains et publicistes, de l'antiquité, du moyen age, et des siècles modernes; par *Gustave de Lartigue*. 5 Franc.

IV. ATLAS UNIVERSEL DE GEOGRAPHIE ANCIENNE ET MODERNE, en 50 cartes in-Folio, grand-raisin, dessinées et gravées par les premiers artistes de Paris, et coloriées avec le plus grand soin, pour faciliter l'étude du précis de la Géographie universelle par *Malte-Brun*. Edition de Bruxelles, la première livraison sera délivrée *gratis* aux 100 premiers Souscripteurs. *f* 2,25 la livraison.

V. SAINTE BIBLE, *en Latin et en Français*, avec des notes littéraires, critiques et historiques, des préfaces et des dissertations, tirées du commentaire de Dom Augustin Calmet, abbé de Sénones, de l'abbé de Vence, et des autres auteurs les plus célèbres; pour faciliter l'intelligence de l'écriture sainte. *Ouvrage enrichi d'un Atlas et de Cartes géographiques.* Sixième édition, revue, corrigée et augmentée. à 60 Cents la livraison.

VI. OEUVRES DE POTHIER, contenant LES TRAITÉS DU DROIT FRANÇAIS, nouvelle édition, mise en meilleur ordre et conforme à celle publiée par *M. Dupin, Aîné*, avocat à la cour Royale de Paris; augmentée d'une dissertation sur la vie et les ouvrages de ce célèbre jurisconsulte, et d'une table alphabétique, analytique et raisonnée des matières du droit civil Français contenues dans les œuvres de Pothier, par le même. 7 vol. grand in-8°. A 2 colonnes petit-texte, Format et caractères semblables au Merlin et au Dalloz publiés par *M. H. Tarlier*. à 6 Franc le volume.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverhoopers.